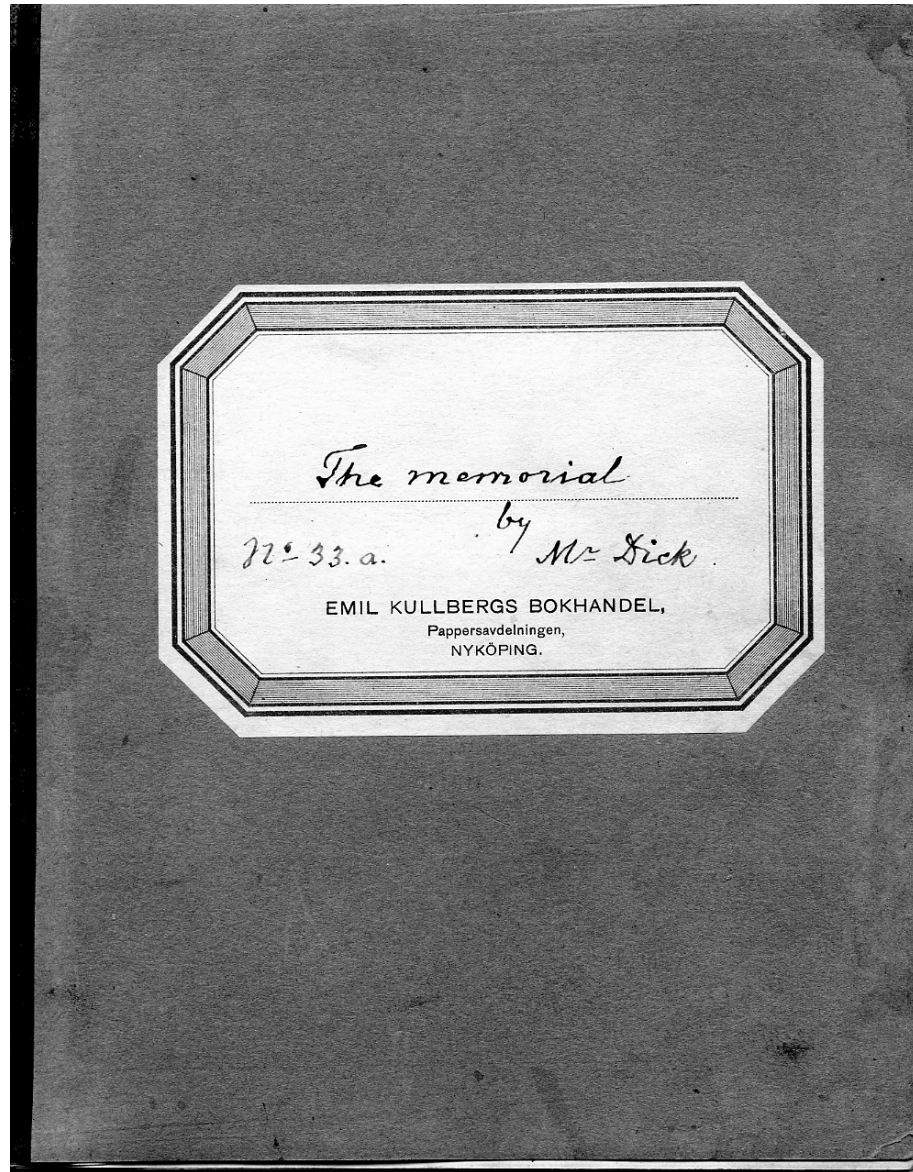

The Memorial by Mr Dick nr 33 a

Fram sid 01

2^{dra} augusti 1921 – 19de aug.

"Den ryska röran" sid 77

Fram sid 02

Sidan 68 förra häftet

I en artikel om världsfreden och flottrustningarna läses:

----- Det har bedrifvits mycket chauvinistiskt ofog med talet om den då kallade "ödestimman" ^{x)} då ett lands hela tillvaro säges stå på spel, och det är inte osannolikt att det japanska militärpartiet söker intala landets befolkning att i och med Hardings inbjudan till Washington konferensen har klockan slagit för japanernas del. Detta är sant i den meningen att Japan har ställts inför nödvändigheten att träffa ett val: Antingen fortsätta med den lika kallblodiga som intensiva militära och ekonomiska imperialismen, som hittills varit den Japanska politikens innehåll, eller träffa en honorabel uppgörelse med sina konkurrenter. Som lämnar lika möjligheter för alla och som fastslås – hvilket både Amerika och England äro villiga att gå med på – att Japan på grund af sitt geografiska läge har särskilda intressen i Östasien framför

^{x)} "Tysklands ödestimmar som Rudolf Rjellia, vårt orakel, dillade om

de öfriga makterna . Af japans val mellan dessa båda linjer kommer, mänskligt att döma, världsfreden under de närmaste årtiondena att bero – "under femtio år framåt kommer världspolitikens centrum att ligga i Stilla hafvet " har general Smuts nyligen yttrat, och det finns alla skäl att instämma.

Intet land förbrukar en proportionsvis så stor del af sina statsinkomster för rustnings ändamål som Japan.

Hufvudvikten lägges på flottan: det är ingen öfverdrift att säga att rustningarna på detta område bedrifves i ett feberaktigt tempo och enligt beräkningar af en af landets egna militärer, har man nu nått så långt att utgifterna för flottan ligga med en tjugo gånger hårdare tyngd på det japanska folket än kostnaderna för den engelska flottan trycka det engelska folket ____

____ Det kan icke betviflas att Japan ända sedan kriget med Kina ^{x)} -----

^{x)} (det var under boxarupproret)

planmässigt arbetar på att vinna hegemonin i Östasien. Segern öfver Kina blef Japans entré på skådebanan. Med segern öfver den ryska Kolossen börjar den målmedvetna och rättstridiga penetrationen i Kina ____ Under världskriget begagnar Japan tillfället att söka lägga händerna på hela Kina __ (Amerika förvärfvar kolonier och uppträdes på Fjärran orternas skådebana) __ ____ På japanskt håll dolde man icke att Amerikas marsch västerut (från Amerika räknadt) betraktades som ett intrång på Japans fridlysta jaktmarker, men en aktualisering i rivaliteten kan icke egentligen sägas ha inträddt förr än på senaste åren. De båda programmen: japansk hegemoni eller öppen dörr, ha först efter världskrigets slut skurit hårdt samman.

(Med dessa storslagna – planetariska som den lärde Kjellén säger – perspektiv för ögonen betraktar Amerika – och kanske äfven England – det europeiska grälet, om Oberschlesien med mera, som krafs) sidan 6

(sid.6 i förra häftet) ”Faran för svaga hufvudens inblandning i fantastiska komplotter som arbeta i en sammansvärjnings halfdunkel med täckadresser, mystiska telegram och chifferskrift är stor, små vapenupplag^{x)} här och där i landet och tissel och tassel vid hemliga möten på kvällarna föda så lätt lyckodrämmar om en framtid som flotta kommissarier, och den egna lilla gruppens betydelselöshet förgylles upp af afståndets respektingivande föreställningen om de storartade förberedelserna på andra håll. Denna såpbubbla bör bringas att brista i offentlighetens ljus, så att massorna kunna se hur löjlige de konstiga beräkningarna voro, hur tomt hotet var mot ett gammalt kultursamhälle, där befolkningen icke är en fårscock som i Ryssland, och hvilket ansvarslöst spel några frasmakare bedrifvet med lättledda människors välfärd.

Från Berlin telegraferas den 1^{sta} Aug: man väntar i initierade tyska kretsar

^{x)} Tänk - en revolver! Då man var pojke!

att Oberschlesiens öde skall komma att afgöras någon af dagarna den 8de och 9de Augusti då högsta rådet sammanträder. Oberschlesiska frågan är tydligen den främsta punkten på förhandlingsprogrammet. Tyskland håller på sin ståndpunkt, som är att Oberschlesien både på grund af utgången af folkomröstningen och på grund af fredstraktater odeladt bör tillfalla Tyskland (i hälsicke håller ^{x)}. Men det finns ingen som tror att denna ståndpunkt kommer att gå igenom. Tvärtom motser man utgången af rådsmötet i denna sak med mörka aningar och man fruktar, att engelsmännen nu liksom så ofta förr komma att ge efter för det franska inflytandet (engelsmännen ha aldrig påstått att hela Oberschlesien skulle tilldelas Tyskland.) Lloyd George yttrade den 1^{sta} Augusti i parlamentet att britiska regeringen under de senaste förhandlingarna med Frankrike uteslutande ledts af en önskan att säkerställa en rättvis lösning af Oberschlesiska frågan i öfverensstämmelse

^{x)} Sidan 8

med folkomröstningens resultat och bestämmelserna i Versaillesfördraget (Jämför tyskarnas "ståndpunkt" föregående sida.

Till svar på en interpellation förklarade Lloyd George att processen mot krigsförbrytarna skulle bli en af de frågor, som komma att diskuteras vid högsta rådets möte (Ja, det kan behövas)

(sidan 5) "Medan världens uppmärksamhet var riktad på fronten i Nordfrankrike gjorde den japanska diplomatien ett utomordentligt djärft försök att i ett slag svinga sig upp till ställningen som Kinas behärskare: de hemliga paragraferna i det fördrag som Japan år 1915 med ett ultimatum som påtryckningsmedel sökte påtvinga Kina skulle ha bragt de japanska maktdrömmarna till fullbordan. Kuppen misslyckades därför att Kina visade det öfverraskande kuraget att säga nej. Men det häftiga öfverrumplings försöket har sin stora betydelse som en öppen bekännelse om hvad slags lösning af Stillahafspro-

blemet Japan eftersträfvat sid 13

Följande sunda reflektion i svensk Handelstidning äro just nu opportuna:

”Allmänheten har genom sympatiska artiklar i såväl den dagliga som den tekniska pressen bibringat den uppfattningen att vår industri vore den bäst ordnade, våra industrialster de förnämligaste, våra driftchefer de dugligaste vara ingenjörer de genialaste och mest uppfinningsrika ^{x)} och vår arbetarstam den intelligentaste (och lataste) i snart sagdt hela världen. Detta har så ofta upprepats att det börjat ingå som ett oomkullruneligt faktum i det egna medvetandet, och tidningarnas välvilliga, men okritiska författare, hvilka - låtom oss hoppas det - afsett att uppmuntra, ha i stället smickrat fåfängan och kanske invaggat många i den föreställningen att vi med dessa glänsande förutsättningar borde med lugn tillförsikt kunna genomleva äfven en lång och svårartad lågkonjunktur och dess följder. Den kalla verkligheten

^{x)} mestadels framstående medelmåttor

börjar dock rubba tron på den egna fullkomligheten och blottar på ett obarmhärtigt, men kanske välbehöfligt sätt en hel del af de brister som förefinnas, åtminstone inträffar detta hos dem som förmå att tillämpa tillräcklig själfkritisk för att sundt bedöma situationen. Denna vällofliga själfransakan bör på allt sätt uppmuntras och i detalj fullföljas.

(sid 5) Rikskansler Wirth har den 2^{dra} Augusti hållit ett stort politiskt anförande i Bremen, hvilket tydligen var menadt som ett sista officiellt preciserande af den tyska vändpunkten i fråga om Oberschlesien. Rikskanslern framhöll att rättvisan kräfver att Oberschlesien odeladt tillfaller Tyskland. Icke blott rättvisan utan äfven nödvändigheten fordrar detta. Icke blott Tysklands ekonomiska bistånd är knutet till bibehållandet af provinsen, utan äfven möjligheten att i framtiden kunna fullgöra Versaillestraktatens ekonomiska förpliktelser beror af att Oberschlesien får förbli tyskt (ett direkt väd-

jande till de allierades penningssnokenhet.)

Det råder intet tvifvel om att om rådsbeslutet den 8de Augusti skulle gå Tyskland emot, så kommer det Wirttska kabinettet att afgå (med på följd att Frankrike inom kort får anledning att besätta Ruhrdistriktet)

Med anledning af den svenska pressdiskussionen om de engelska planerna i Östersjön skrifver Hufvudstadsbladet den 2^{dra} Augusti:

Här i Finland äro vi sedan två år förtrogna med faktum af en engelsk flotta i Östersjön. Endast i utopiska kretsar har man kunnat drömma om Östersjöns internationalisering eller som fritt haf, där ingen enskild makt dominerar. Man har här länge haft blicken öppen för att med engelsmännens uppträdande i Östersjön något annat skett än blott tillfälliga visiter, och ur finländsk^{x)} synpunkt har till och med en stark engelsk vakt mot öster varit af förhållandena betingad

I tullfrågan yttrade förra statsrådet Thorson på ett valmöte den 31 Juli att han ansåg det vara en galenskap att fördyra brödspann-

^{x)} hvarför icke äfven svensk?

målen med högre importtullar. Alla hade skyldighet att medverka till en sänkning af prisnivån, men detta måste ske under rättvisa former. Med rättvisa menade talaren att det är bättre att offra det lilla fåtal som genom spekulationer satt sig i ekonomisk osäkerhet än att hela folket skall offras (hear, hear) — (det är icke någon nämnvärd national ekonomisk förlust för landet om en massa jobbare stå på näsan)

Från Prag telegraferas den 2^{dra} Augusti att starka monarkistiska strömningar göra sig gällande i Ungern. Det uppges att ärkehertig Albreehts parti gör stora framsteg. Situationen har tillspetsat sig så att regeringen måste träffa särskilda åtgärder. Flera vänstersinnade politiker och journalister ha häktats. Oppositionens ledare är Denitjki. I Budapest råder panik. Stephan Frederick (?)^{x)} har rest från staden

Äfven exkejsar Karl lär fundera på att dabba sig en gång till.
sid 14

^{x)} Förmodligen en furstlig apskalle – endast furstar och kypare (förr) kallas vid förnamn

Litet om våra berömda folkskolor: Folkskoleinspektörernas ämbetsberättelser ha nu börjat inkomma till skolöverstyrelsen och hvarenda en af inspektörerna utan undantag klagar öfver hur undervisningen hämmas och försvåras därför att ej kvalificerade lärarkrafter stå att få i erforderlig utsträckning. Vakanserna äro inom vissa distrikt rent af förfärande många och det är visst inte de afsides belägna obygdsskolorna som ha att lida af det onda, utan andra relativt väl belägna och välordnade. Så till exempel klagar inspektören i Södermanlands östra distrikt öfver att tio folkskollärarebefattningar ej kunnat besättas af brist på sökande; i Skaraborgs södra ha två befattningar stått lediga i 8 år. I Kils socken har man förgäfvets hållit på i 10 år för att få en examinerad man i katedern och Finnshults folkskola i Västmanland har med kortare af brott varit utan lärare sedan 1903.

I de lyckligaste fallen reder man sig med gamla pensionerade (och som oftast

försupna, åtminstone om de varit klockare ^{x)} lärare eller lärarinnor ^{o)}. Såvida ej någon af församlingarnas präster åtager sig undervisningen (hårresande, arma barn!) men det är visst ingen sällsynthet att skolråden se sig nödsakade hålla till godo med folk utan hvarje spår till pedagogisk utbildning: unga flickor från ett eller annat flickläroverk, nybakade realskolestudenter med flera, ja på ett håll skötes undervisningen af en byggnadssnickare, på ett annat af en målare och på ett tredje har man icke haft att tillgå någon annan kraft än en ålderstigen småskollärarinna (obs! små skollärarinnor) som rättar de ungas skrifningar efter gammalstafningen. I inte så få skolor har man till och med sedt sig tvungen att låta ar-
^{o)} vännen Simlund som vikarierade här var 78 år

^{xx)} Om prästen pluggat i sig kasserad teologi så har klockaren pluggat i sig psalmboken och kan dessutom spela orgel – mer eller mindre

^{x)} Hvarför ska alla klockare suppa? – är det artistkynnet?— eller för att visa att dom är lika goda som prästerna? ^{xx)}

betet ligga nere helt och hållet

(Stockholms palatslika folkskolor få spela rollen af Potemkinkulisser inför beundrande utländska fackmän)

(sidan 7) ____ det är denna nu allt skarpare prononcerade kapprustning (till sjöss) som presidenten Harding velat förekomma genom en uppgörelse mellan de intresserade makterna i Washington. Det skulle icke tjäna någonting till att förneka att ögonblicket är kritiskt. Allt hänger på afgörandet i Tokio. Lyckligtvis finns det där också män som inse att för ett land med relativt begränsade resurser som Japan är det ett riskfyllt företag att vädja till våldet gentemot en makt med Förenta Staternas formidabla tillgångar – både moraliskt och materiellt – på allt som fordras för ett krig.

(Om Amerika och England hålla ihop — och de måste göra det, både för sin egen och mänsklighetens skull, kunna de stoppa Japan i byxfickan. England står ej i någonsomhålst tacksamhetsskuld till Japan,

som endast deltog i världskriget för att tillgodose sina egna intressen, utan att nämnvärdt inverka på stridens utgång. De enda förnuftiga ord Willy någonsin yttrat var då han pointerade ”den gula faran”

(sidan 10) – Slut med funderandet. Enligt telegram från Berlin den 3^{die} Augusti lär exkejsar Karl, trots alla dementier, sedan en vecka uppehålla sig i Ungern. Schweiziska regeringen hålles af exkejsarens vänner i den tron att han fortfarande befinner sig på slottet Hergenstein. (Det bör bli en schön röra. Erkehärtig Albrecht och exkejsaren komma naturligtvis i lufven på hvarandra)

(Sidan 57 förra häftet) Berlin den 3^{die} Aug.

Idag infunna sig hos utrikesministern de franska och engelska ambassadörerna samt Italiens chargé d'affaires och öfverlämnade följande not:

Frankrikes och Englands ambassadörer och Italiens chargé – d'affaires ha härmed äran på uppdrag af sina regeringar anhålla, att Tyska regeringen

ville träffa erforderliga förberedelser för att på allt sätt underlätta den transport af allierade trupper genom Tyskland som situationen i Oberschlesien kan göra nödvändig. Muntligen tillades att det härvidlag ej vore fråga om en anhållan att trupper redan nu skulle transporteras, utan om Tysklands principiella beredvillighet att på eventuell uppmaning af de tre makterna verkställa transporter

Utrikesministern svarade, att denna begäran stode i öfverensstämmelse med den ståndpunkt Tyskland intagit i denna fråga och att han skulle träda i förbindelse med trafikministern (sålunda tycks denna affär som hotade att ställa till krångel mellan England och Frankrike, nu på ett tillfredställande sätt ordnats

"Always to be right, always to trample forward, and never to doubt, are not these the great qualities with which dulness takes the lead in the world?

(Thackeray)

(Den gamle mannens visdom bottnar i

att han kommit till klarhet om att hans skrälle till kropp ej längre tål vid några dårsaker ^{x)}

"Afgörande för den europeiska freden under de närmaste årtiondena blir i främsta rummet utvecklingen af förhållandena i Tyskland. Det måste stå klart att ett af fredens ideal alltmera besjälade Tyskland bör bli en god fredsgaranti för framtiden. Det är mot ett återuppståndet krigiskt Tyskland som Frankrike vill gardera sig, det är ett hämndlystet Tyskland som främst af allt skulle kunna bringa freden i vår världsdel åter i fara. Det är alltså af största vikt för folkfreden hur fredsviljan i Tyskland till eller aftager. Skall fredsviljan kunna växa i det slagna Tyskland, så beror detta visserligen i hög grad på den behandling det tyska folket i fortsättningen får röna af Ententemakterna, men i än högre grad på den intensitet tyskarna själfva ådagalägga för att från början bekämpa revanschtanken, som

^{x)} att tappa tänderna befordrar också visdomsknölens utveckling

alltid innebär ett frö till nya krig, Gifves den tyska ungdomen i hem och skolor till lösen: Aldrig mera krig! Så är man otvifvelaktigt på rätt väg

”Vi få icke i misströstan om nationernas förbunds förmåga att kunna utvecklas på ett mot dess idé svarande sätt undandra detsamma vårt stöd. Det är klart att Folkens förbund i sin nuvarande gestalt endast betecknar en möjlighet. Ett segt och ihärdigt arbete fordras för att realisera den möjlighet som det innesluter. Men själfva möjligheten är för värdefull för att få förspillas. Blott den omständigheten att denna institution existerar är ytterst betydelsefull. Den var före kriget en utopi, den är för närvarande en möjlighet. Det åligger alla som önska ett framåtskridande i världen att göra hvad i deras makt står för att möjligheterna skola bli verklighet. Svensk allmänmening och svensk politik har här en uppgift som icke är mindre maktpåliggande därför att inga lättförvärfvade lagrar

där står att vinna. Och det är ett arbete för framtiden”

Själfkännedom. En ”fosterländsk”. d.v.s. högertidning skrifver med anledning af ett rått upptråde i Karlskrona:

”Sådant är Sveriges folk när det inte hålles i tygeln ^{x)}. Alltid färdigt att gå mot laglighet och ordning, alltid färdigt att etablera buslif. Är det icke egendomligt att ett folk som skryter med sin höga folkskolebildning (med en ”Schrecklich” massa kristendom – dessutom nattvardsläsning och husförhör) och ständigt är färdigt att hovera sig öfver sina egna goda egenskaper uppträder råare och simplare än något annat folk i världen.

Busorgierna under Kristina Nilsson – katastrofen i Stockholm vore knappast tänkbara i något annat civiliseradt land. Är då svensken den största busen i världen. Det är han otvifvelaktigt inte, men han behöfver en höfding öfver sig. Han behöfver regeras af en fast hand (liksom

^{xx)} (Se tidningarna), den värnepliktiga armén – eller Ryska?

^{x)} Hvem skall göra det – den bolsjevikiska polisen^{xx)}

tösken) och vänjas vid ordning och disciplin

(Människor som endast genom sträng disciplin kan hindras från att bära sig åt som busar äro i själ och hjärta busar, och denna deras innersta natur kommer förr eller senare i dagen hur fast den styrande handen (Lindmans?) än är^{x)} se nedan.

I telegram från Paris den 4de Aug. läses:

— — — Beträffande Ententens hållning gentemot de för förbrytelser under kriget anklagade framgår det af en förklaring som afgifvits i öfverhuset att Ententen blifvit enig om att själf afkunna domar öfver de tyska krigsförbrytarna i de fall då riksrätten i Leipzig gått för släpphändt till väga

”Den lösen: ”Aldrig mera krig” som de stora Tyska fredsdemonstrationerna förliden söndag (den 31^{sta} Augusti) gåfvo, skulle hädanefter bli alla kultiverade nationers lösen. Ja, mer än så: den skulle bli måttet på deras kulturgrad. Och den är måttet. Ty det svenskarna mörda, som nämnts 12 ggr så mycket som tyskarna (finnblodet)

^{x)} Se det tsaritiska Ryssland

folk som inte nu, efter världskrigets vederstyggligheter är beslutet att af alla sina krafter motarbeta en upprepning som gifvet blefve en förstoring och stegring af dessa människovanärade skändligheter, det är i grunden ett barbarfolk, hvad det sedan må vara på ytan. Och det kan aldrig nog ofta och nog energiskt inskräpas, att ett folk som hädanefter räknar med krig såsom något tillåtligt, än mer ett som förbereder och planlägger ett krig, det är försvunnet till det svartaste svek mot mänskligheten, det är ovärdigt att tillhöra dess samfund (bra).

För att bemantla den dåliga smaken på härskan margarin, bör den förtäras tillsammans med ost som smakar ändå värre – jag har nu gjort detta i månadtal och befinner mig väl däraf.

Isaac Grünewald har ritat dekorationer och dräkter till till Shaksperes ”Stormen”. Underrättelsen härom har slagit ned som en bomb i Westminster Abbey. I The poets corner råder den största upphetsning och mr Shakspeare

själf lär förefalla som förvandlad

Ett uttalande om saken af den store författaren själf torde vara att förvänta

(Denna notis åtföljes af en rätt beaktansvärd teckning af den förvandlade Shakspere.

"Pertinax" skrifver i "Echo de Paris" rörande det britiska rikets politik:

"Man måste ägna all uppmärksamhet åt den omfattande betydelsen af dominions inträde i det engelska moderlandets politiska rådslag. Hela den britiska politikens orientering har blifvit förändrad därigenom. Det mest nära förbund med Förenta Staterna blir första villkoret. Alla britiska rikets bemödanden skola gå ut på att utjämna den stora schismen mellan de anglosaxiska folken sedan adertonde seklet. Tack vare det intimaste förbund med Washington hoppas det britiska riket kunna upprätthålla sin roll i världen endast med hjälp af sina sjöstridskrafter och det ekonomiska vapnet, men denna nya formel som så lofsjunges i den engelska pressen, är minst sagdt

ofullständig. Den skulle inte kunna stå sig mot ^{x)} block (?). Alliansen med Frankrike är outhärlig för det britiska riket (och Europa) ——— Enhvar står det fritt att se till sina intressen på sitt eget sätt. På hvilka villkor kan Storbritannien bevara L'entente cordiale, om det icke vill besvära sig med en militär allians, en formlig garanti mot Tyskland som lofvades vid Versaillesfördragets uppgörande (?) fast löftet ej hölls? England måste återge Frankrike handlingsfrihet med afseende på traktatens tillämpning, en frihet som i Versailles på ett konstladt sätt bands under svekligt löfte om beständigt samarbete. Det nuvarande sakernas tillstånd kan icke fortsätta. England vill diktera politiken och på samma gång undandraga sig de eventuella konsekvenserna af denna politik. Det kan icke säga till oss: "Ge Tyskland Oberschlesien och på samma gång: "Om Tyskland vänder sina resurser mot er är jag inte

^{x)} bildandet af—ett kontinentalt—

tvungen att stå på er sida

”Det hör till den primitiva uppfattningen af förhållandet mellan brott och straff, att de senare böra göras så drakoniska som möjligt för att afskräcka. Erfarenheten har för länge sedan visat, att denna uppfattning är grundfalsk, men den kvarlefver ändå som uttryck för det instinktiva begäret att klämma till den, som gjort något ondt så att han minns det till döddagar. Sedernas och lagarnas civilisering är en enda lång kamp med denna drift, som endast så småningom trängts undan och tyglats.

Bulgarien har nödgats tillgripa lyxbeskattning i drakonisk form. Bröllopssällskap där musik och dans förekomma ha att erlägga 500 lev (1 lev= 1 franc) i skatt. Undantagna äro endast de enkla och förnöjsamma sällskap som inskränka sig till en trumma, en fiol och en säckpipa. Damer som utomhus bära låghalsade klädningar skatta 500 lev. Ett par genombrutna silkesstrumpor kosta 400 lev i skatt och kjolar som

äro kortare än sex tum från marken 300. Ett par damklackar som öfverskrida en tum i höjd betinga 200 lev i skatt. Nästan lika dyrbart är det att bära promenadkäpp eller parfymerad näsduk(!)

(Hvad är kursen på lev?)

”Fylleriet aftar om statistiken blott läses rätt ”säger Dagens nyheter i en rubrik

(Kanske man rent af skulle kunna afskaffa fylleriet genom statistiska studier

Från förbudslandet U.S.A. – En man i Covington, Kentucky, slog häromdagen vad om att han kunde dricka två och en half liter Cincinati Whisky på tolf timmar. Han vann sitt vad och hans enka anmärkte vid begrafningen nästa dag att det var de första pengar han på tio år förtjänat med ärligt arbete.

Från London meddelas att den britiska Dominion-konferensen, som de senaste veckorna varit samlad i London afslutades den 5te Juli ____ Man vet att fullständig enighet uppnåddes rörande

de hufvudsakliga politiska riktlinjerna samt om att rikets hela kraft borde koncentreras bakom en enhetlig politik i utrikes angelägenheter. Konferensen godkände enhälligt riktlinjerna för Storbritanniens politik i Oberschlesiska frågan. ——— Konferensen erkände nödvändigheten af samverkan mellan alla delar af riket för sjöförsvaret och ansåg att britiska flottan måste vara jämnstark med den största utländska flottan, men konferensen beslöt uppskjuta sin aktion i dessa frågor till efter afväpnings konferensen.

Tyska landsorganisationens ordförande Leipart, meddelar att landsorganisationens styrelse icke kunnat ansluta sig till kommunisternas förslag om gemensam hjälpaktion till Sovjetryssland. Tysklands arbetare äro för närvarande icke i stånd att uppbringa några penningssummor som förslå mot nöden i Ryssland^{x)}. Arbetarna kunna endast deltaga i bekämpandet af epidemierna

^{x)} es kostet ja gald (ofvanstående hör till "den ryska röran")

I en artikel om den igår (den 8de Augusti) öppnade Pariskonferensen (der den Oberschlesiska frågan i främsta rummet skall behandlas) skrifver Le Matin:
"Hvarför har den engelska politiken så tydligt uppmuntrat Tyskland? Le Matin svarar, att om Tyskland får behålla nog makt för att bli ett hot mot Frankrike, kommer detta senare att vara absorberadt af omsorgen om sin trygghet. England kommer att draga nytta af tvisterna, uppträda som domare i dem och hindra dem från att taga en tragisk vändning. Diskussionen mellan Lloyd George och Briand torde röra sig om Englands politiska system och det skulle icke vara svårt att påvisa att detta är ytterst farligt för det (?)

(med undantag för den sista satsen torde nog La Matin ha rätt i sin förmodan. Ett krossadt Tyskland är ej förenligt med Englands intresse, hvilket, som vanligt sammanfaller med världens

(sid 97) Professor Wohlin, som utom sedlighetsapostel
också är bondeförbundets ledare skref under sin "Storm
och drängperiod" en stämningsmättad och mycket "liflig"
versbok, hvarur förtjänar anföras ett par bitar

"Vet att jag drömde er nyss, fast vaken fångad af mig under
röfvertåg

Jag tyckte att, rykande hvit och naken öfver min sadel i
solen ni låg." ____

(huruvida den rykande hvita kroppen vanpryddes af ärr
efter blindtarmsoperation omnämnes ej i dikten) ____

__ "Hör rosorna hviska och fresta

Och skämta om dräggen boklustarnas ras drick ur, då är
dräggen det bästa

på bottnen af kvinnor och glas" ____

____ "Den har pressats ur hjärtan, vår glödande
brygd

Som svällt utaf styrka där solvinden
brusar.

Den har jäst uti ödsliga källarens skygd och med doften ur
kvinnornas blottade
blygd

likt ristande spjut dem rusar" ____

__ Växla mig den! _ "Det är mer fröjd i himmelriket öfver
en syndare som sig omvänder än öfver tio rättfärdiga

"När faen blir gammal blev han läsare" (inte mr Dick)

Till svar på en tysk-amerikansk enquete skrifver Ludendorff:

"Sedan Versaillesfreden slöts under Förenta Staternas
ledning kan det icke begäras af någon tysk att han skall tro
på broderskap inom mänskligheten. I stället för att tänka
härpå borde tyskarna i Förenta Staterna göra allt för att
stärka det tyska nationalmedvetandet så att det blir liksom
på Bismarcks^{x)} tid. Först då vi åter ha blifvit ett
"Herrenvolk" kunna vi bli bröder_ i annat fall skjuta de
starkare bröderna oss bort i ett hörn ^{x)}. De intellektuella i
alla länder böra upplysas om hvilken förbrytelse
Versaillesfreden är och om de lögner som utsprides om
Tysk-

^{x)} eller imperator Willys? ^{x)} sid 57

land under världskriget. På detta sätt kunna de godtgöra en del af den skuld som flertalet af de intellektuella ha ådragit sig. Att jag endast har föga tilltro till dem behöfver jag icke säga (näddå – intellektualism och Ludendorff passar ej ihop) — immer dersilbe—” I med och motgång lika ____ Han kunde icke vika blott skälla kunde han ”)

Washington den 8de Augusti. Det förljudes att Förenta Staterna komma att uppställa följande villkor vid afrustningkonferensen: erkännande af öppna dörrens politik beträffande Stilla hafvet, upprätthållande af Kinas politiska och territoriella oafhængighet och integritet, upprätthållandet af Rysslands och Sibiriens integritet (hur går det då med den sidan 85 omnämnda engelsk-tysk-japanska planen för Rysslands och Sibiriens exploatering?)

Times korrespondent i Tokio meddelar angående Japans hållning till Washington konferensen följande. Hardings svar på Japans förfrågan om detaljer och upp-

lysningar rörande konferensens syfte har lugnat den allmänna opinionen i Japan i alla afseenden: Det japanska kabinettet skall sammanträda före konferensens början (Ett konstbesynnerligt rykte!) Från Warschau meddelas den 8de Augusti att inom vissa diplomatiska kretsar öfverväges möjligheten af att Polen aftstår från Oberschlesien mot vissa medgifvanden från tysk sida och för offret tillförsäkras sig statliga livsvilkor genom en ekonomisk öfverenskommelse med Tyskland

Deputeradekammaren i Prag har antagit ett lagförslag angående konfiskation af all Habsburgs och Hohenzollernsk egendom i Tjeckoslovakien. Enligt denna lag tillfalla samtliga kejsar Karls besittningar såväl som tyska kejsarens familjeegendomar och alla tyska furstefamiljers egendom inom Tjeckoslovakien staten

Unga flickor se så söta, och niggerer så trioliga ut att man aldrig kan tro dem vara så fullifaen som dom.

I en artikel om några skjutöfningar som den 9 Augusti företagas med 28 centimeter kanoner ombord på pansarbåtarna Sverige och Drottning Victoria får man veta att det "moderna" skotthållet numera anses vara 17-18000 m. (Det vill säga ungefär så långt som från Stockholm till Vaxholm). Första gången skjutning på dylik lång distans kommit till användning var i det under kriget mellan engelska och tyska sjöstridskrafter utkämpade Skagerackslaget då en stor del af striden utspelades på ofvannämnda afstånd

(Nu ha engelsmännen kanoner som gå 150.000 meter så att Berlin om så erfordras kan bombarderas från Stettinbukten.)

Från Berlin telegraferas d. 9de Aug:

"Tyskland följer med den största spänningen den stora sammandrabbningen i Paris (konferensen), som började igår och hvarunder Oberschlesiens och därmed äfven Tysklands öde skall afgöras. Stämningen svänger mellan fruktan och hopp för utgången af Pariskonferensen där

Tysklands lifsintressen stå på spel, men där Tyskland endast får vara åskådare. Förhoppningarna om en gynnsam lösning stödjäs på Englands fasta hållning, som så enhälligt uttryckts af engelska pressen och på att Italien skall sluta upp kring Lloyd Georges politik. Dessutom hoppas man att sunda förnuftet skall segra och att äfven motståndarna skola inse att Tyskland icke kan uppfylla sina traktatsenliga förpliktelser om Oberschlesien slites lös därifrån. —

— hvad man mest fruktar är att Oberschlesien skall bli ett betalningsmedel i en affär mellan England och Frankrike (att England låter Frankrike råda i den Oberschlesiska frågan, mot att det själfvt får fria händer på andra håll)

Utan att låta skrämman sig af Ålands exempel ha Hven-borna beslutat söka anslutning till Danmark och med patron Alm på kungsgården i spetsen har en adress satts i gång, som samlat underskrifter till en hänvändelse till Nationernas förbund

i Genève. Den egentliga grunden till Hven-bornas missnöje med svenska väldet och deras önskan att återvända till Danmark måste sökas i det Brattska restriktionssystemet och den öfverhandtagande bristen på sprit på ön.

På tal om det från vissa håll framställda yrkandet att Sverige bör utträda ur Nationernas förbund på grund af domen i Ålandsfrågan, skrifves bland annat:

— Så långt borde man dock kunna komma att det går upp för folken och deras ledare att det i längden blir fördelaktigare att reglera internationella tvister på fredlig väg i stället för genom krig. Nationernas förbund afser att erbjuda en organisation som kan tagas i anspråk för utjämning af dylika konflikter. Det har varit i funktion omkring tjugu månader, en icke öfverväldigande lång tid i staternas lif, som räkna med århundraden och årtusenden. Ingen vet hvad det månde blifva af detta barn. Det artar sig illa, tycka några och undra om

man inte gjorde klokast i att slå ihjäl det. Här vore kanske en smula saktmodighet att rekommendera. Nationernas förbund är det enda arbetsverktyg vi ha för att arbeta oss ut ur det hittills varande eländet. Det är möjligt att det till slut visar sig otjänligt för sitt ändamål. Men ingen förståndig människa kan komma på Den idén att kasta bort det därför att ännu icke har den önskade effektiviteten.

Det är ett besynnerligt infall att förbundsrådets beslut i Ålandsfrågan skulle ställa inför Sveriges samvete den frågan huruvida vi fortfarande skola tillhöra förbundet. Vi kunde kanske åt andra afstå äran att vara den första råtten som ger sig af från det skepp som dock har ombord vårt enda hopp om en bättre framtid

(Det vore upplyftande att se Sverige och Sovjetryssland sida vid sida, i ensamt majestät tronande utanför Nationernas för-

bund – Tyskland har ju fått löfte att inträda så fort det folkat sig).

Amerikanska och japanska regeringarna ha uppnått enighet angående ön Yap. Frågan har afgjorts till Förenta Staternas fördel.

För att drifva med den af statistiskt dille lidande socialstyrelsen, för närvarande strängt sysselsatt med det Svenska Folkets aflusning har en herre till detta ämbetsverk afsändt följande skrifvelse:

Till Kungl. Socialstyrelsen

Byrån för socialstatistiska specialundersökningar

Bostadskontoren

Sängkamarafdelningen

Lopp sektionen

— Då jag erfarit att blanketter i dagarna utsändts till samtliga bostadsinnehafvare i riket i och för den stora loppräknningen, men ej ännu mottagit sådana blanketter, får jag anhålla att blifva tillstånd sådana.

Jag förmodar att uppdelning skall ske

på blanketterna af han och honloppa, samt loppbarn af icke myndig ålder

Samtidigt ber jag att få fråga när den stora räkningen af mindre husdjur såsom kackerlackor och vägglöss skall äga rum — Högaktningsfullt.

(Namn)

Under den nu pågående Pariskonferensen hade den engelska öfersten Heywood, vänd till Briand, på franska talat i frågan om mindre Asien. Därefter vände han sig till Lloyd Georges och öfvergick samtidigt till att tala engelska. Lloyd George sade då:

— För all del, fortsätt med franskan, jag förstår det lika bra. Briand inföll då:

— Talade ni franska? Jag satt just och sade till mig själf att idag klarade jag engelskan riktigt fint

Om amiral Lindmans eriksgata nu under valagitationen skrifves bland annat:

— ”När amiralen står på talarstolen fabulerar han som författaren till en äfventyrsroman. Han vet ju också att denna genre

har sin gifna publik, en publik som inte är så noga med det sannolika i de händelser berättaren framställer utan är nöjd bara det händer något. Och hur Lindman berättade för sin publik i Malmö och Hälsingborg så hemska saker att han, enligt sin egen utsaga, häpnade öfver hur allt detta kunnat vara möjligt.

___ Då herr Lindman påstår att vänsterpartierna år 1917 tvingade sig till makten, förutsätter han att ingen af hans åhörare kommer ihåg hur det i verkligheten gick till när hrr Swartz och Lindman lämnade sina platser vid konungens rådsbord, den senare med det allmänna omdömet om sig att ha varit den sämsta utrikesminister Sverige någonsin haft.^{x)} Herr Lindman var inte så karsk när han någon tid förut, fullständigt rådvill på grund af den gubbe han begått^{xx)} i Luxburgs affären, skickade bud på hrr Branting och Edén och bad

^{xx)} "Att göra en gubbe" är ett roligt uttryck

^{x)} Hammarskjöld var ju Sveriges sämsta Statsminister – näst Reuterholm, förstås

om deras bistånd för affärens utklarande. Han förutsätter nu att samtliga hans åhörare hade glömt i hvilken återvändsgränd landet befann sig på grund af högerregeringens usla politik. Det var alldeles icke vänstern som "tvingade sig till makten" utan herr Lindman och hans parti som icke längre kunde regera — deras politik hade gjort fullständig bankrutt, det var hela saken

Damernas egen tidning – Idun — har frågat några kända damer om de vid de instundande valen tänkte rösta som sina män. Bland de många inslupna svaren tycker jag bäst om fru Ellen Guinchards—hon säger kort och godt: Ja, i politiken tror jag på min man. Alltid en tröst för doktor Guinchard. sid 43

Den franska republikanska tidningen Bourgeois liknar Pariskonferensen vid ett pokerparti och anser den i Daily Chronicle för ett par dagar framkastade frågan om Ententen kommer att bestå än-

nu en vecka ^{x)} framåt som en bluff. Engelsmännen ha stora rikdomar och stor styrka, hvaremot Frankrike kan ställa en annan viktig sak, nämligen den enda välorganiserade armén, som gör det möjligt att, om det så behöfs, handla på egen hand. Den franska ekonomiska krisen är icke på långt när så svår som Englands. Frankrike har intet Irland och inga protektorat som Englands Indien och Egypten. Om Lloyd George alltså spelar poker, så kan Briand lugnt delta i partiet. Han har tillräckligt goda kort på hand. (enligt de senaste telegrammen tyckas de båda spelarna komma omsams och potten delas)

I en svar på frågan om svensken så småningom förskönas skrifver artisten Eigil Schwab bland annat.

___ En sak som vi dock måste obser-

^{xxx)} samhet hålla ihop för alltid

^{xx)} England och Frankrike ha räddat hvarandra från undergång och böra af ömsesidig tack-^{xxx)}

^{x)} ett lika dåraktigt som brottsligt prat ^{xx)}

vera om vi skola komma någon hvart med typens förskönande är den kungl. svenska minen. Sätt den svenska minen på Lloyd George och han hade aldrig blifvit premiärminister. Den svenska minen är bestämdt mycket fördummande

Det vore bestämdt mera hälsosamt för den andliga utvecklingen att inte fegt gömma sig bakom den Kungl. minens krigsmask (Bra!), ilsken eller högdraget stel — i båda fallen löjlig — synnerligast som det bara behöfs att en häst dimper ikull på gatan för att minen skall ramla bort som en monokel faller ur ögat, och så hänger ansiktet där på bar backe fånigt och tomt ___ Vi ha i stilen blifvit tyska paneldivaner ___

_____ Beträffande den svenska kvinnotypen tycker jag att den ofta har någonting kallt, kantigt och hårdt öfver sig? ^{x)}, något af erotisk dilettantism(!). Dock,

^{xx)} drar modet att de sitta nere på magen

^{x)} Hvarför ha de unga svenskarna numera inga — hm — liljekullar? Ha de några för- ^{xx)}

här finns en ung kvinnotyp, blond och skär, — ”utan några störande tankelinier i den rena pannan — dom är så rara så, som enligt min mening hör till det ljufligare i denna syndiga värld. Men, och tyvärr finns ju alltid ett men, typen kommer ej fullt till sin rätt emedan det Lingska centralgymnastiksystemet förråat kroppens rörelse (och så se nopporna — ”gymnastikdirektörerna” framför allt—ut som de sväljt eldgafflar)

Den gifta kvinnan är en sak för sig: matroneaktig och utan charm, tycks hon absolut bestämt sig för att inte vidare ägna sig åt konsten att behaga, vare sig mannen eller männen. Hon är Kongl. Svensk Fru med bara stora bokstäfver. Men till hennes försvar vill jag dock säga, att det bland männen förhärskande ranson — och Brattintresset^{x)} inte just är ägnadt att stimulera hennes könsinstinkter. Kvinnorna äro i alla fall bättre än hvad deras män gjort dem till ____

____ Om inte kvinnorna skola hinna

^{x)} som f.n. öfverskuggar allt här i Sverget, i främsta rummet politikern

före oss, så få vi ta itu med förädlingen. Det är hög tid. Vi få släppa parollen ”fort och billigt” och sluta upp med att hålla till godo med ansikten hvilka egentligen borde gå under rubriken ”halffabrikat (!)

Under Pariskonferensens sammanträde den 11te Augusti yttrade Lloyd George att man kan behandla en ko på två sätt, antingen mjölka den eller göra biffstek af den. Det första sättet är det bästa. Briand svarade:

— ”Man måste först och främst akta sig så att den icke tar en på hornen” (dessa yttranden af de båda regeringscheferna ge ”in a nutshell” förklaringen till Frankrikes och Englands olika syn på den Oberschlesiska frågan. Frankrike önskar af (ursäktlig) hämndlystnad och väl motiverad fruktan för ett framtida revanschkrig att klippa klorna på Tyskland, under det att England af vinningslystnad, af alla nationella känslor oberoende storfinansiella motiv, bland annat det arma Rysslands exploatering^{x)}, önskar att hjälpa det på benen

^{x)} tillsammans med Tyskland se memo.

igen — undras dock om inte det vore bäst att göra biff af kreaturet, i synnerhet som det är notoriskt folkilsket (sid 38) Direktör Carl Fordmand Lundins maka skalter: — ”Det frågats om jag röstar som min man vid riksdagsvalen som nu snart skall vara ”Ja” kan jag lugnt på denna fråga svara ty som jag röstar, röstar äfven han.

Från förbudslandet Norge. Tullmyndigheterna i Forsberg meddela den 13de Augusti att 20 brännvinskuttrar för närvarande ligga förankrade utom 3 milsgränsen på sträckan Fredrikstad — Kragerö (det vill säga i mynningen till Kristianiafjorden.

På tal om om förbud — I Sverige finns det ej numera mer än ett förbud, tio gudsbud ge vi faen—är det af intresse att höra hvad fångvårdsstyrelsens chef, öfverdirektör Almquist säger om den i förbudets spår osvikligt följande surrogatsupningen:

—— ”Surrogatsupningen är orsaken till många, om icke flertalet af de svåra brott

som begås i vårt land. Man kan i många fall konstatera att brottet begåtts under rusets inflytande. Dråp, dödande i hastigt mod — är således betydligt vanligare än öfverlagdt mord. Och vid flertalet dråp har de visat sig att brottslingen varit berusad, icke af så kallad legal sprit, utan af salvarsan, ”dunder” och hvad allt dylika berusningsmedel kallas. Den vanliga spriten dunstar snart bort, den berusade blir jämförelsevis fort nykter igen. Hvaremot den berusning som åstadkommits genom surrogat sitter kvar i kroppen betydligt längre. Den druckne blir som ett djur — och dråpet begås. Det är intet tvifvel om att denna surrogatsupning som alltjämt florerar bär skulden till flertalet af de dråp, misshandel med mera, som begår under rusets inflytande” ——

(Två allmänt aktade fylltrattar här i Vrena söpo ihjäl sig på fläck under den värsta restriktionstiden då de voro hänvisade till dunder, hembrändt och annat dylikt för att släcka sin törst.)

Då man förr i världen "Slummak" och därunder pokulerade med stor måtta, med ens vänner inbrottstjufvarna och deras ofta tjugiga damer, höll man på att dö da'n efter på grund af den infernaliska Whiskyn som serverades i Petticoat Lanas och Commercial Road med flera fashionabla gators ginshops.

Stor och glädjande underrättelse! — Parismötet hänskjuter Oberschlesiska frågan till Folkförbundsrådets beslut och Högsta rådet förbinder sig att acceptera dess beslut — En utmärkt upplösning af grälet. Hvarken Englands eller Frankrikes nationalfåfänga, som nog har spelat en ej obetydlig roll under käbblet bör känna sig sårad af att foga sig i Folkförbundets dom som förresten torde gå i riktning mot den engelska ståndpunkten.

Om beslutet telegraferas från Paris 13/8.

Högsta rådet har antagit följande resolution:

Innan högsta rådet fattar definitivt beslut rörande gränsen mellan Tysk-

land och Polen i Oberschlesien, beslutar rådet med tillämpning af artikel 11, par.2 i förbundsfördraget att underställa Folkförbundsrådet de svårigheter, som fastställandet af denna gräns erbjuder, och ber Folkförbundsrådet uttala sin mening rörande den linje, som det tillkommer de förnämsta allierade och associerade makterna att upprätta. På grund af situationen i Oberschlesien ombedes Folkförbundsrådet att betrakta denna angelägenhet som synnerligen brådskande. ——— Högsta rådet framhåller vid beslutet om att hänskjuta Oberschlesiska frågan till folkförbundsrådet, att Högsta rådet gör till sina de beslut som fattas af folkförbundsrådet i denna fråga. ——— Sannolikt komma förstärkningar (däribland engelska) att afsändas till Oberschlesien

Harvey (amerikanen) har förklarat att frågan är af rent europeisk natur och att han icke deltog i debatten

Det var då Briand och Loucheur

meddelade Lloyd George att franska ministerrådet vore af den meningen att medgifvanden utöfver Sjorzalinien^{x)} vore otänkbara som denne föreslog skiljedom. (ett utmärkt schackdrag) från Nationernas förbunds sida för att icke bryta Ententen, hälst som allmänna opinionen i de båda länderna tagit utpräglad ställning i frågan för ernående af en lösning som kunde antagas af båda länderna

Från Berlin telegraferas den 1^{sta} Aug:

Beslutet att frågan om Oberschlesien sedan Frankrike och England förgäfves sökt komma till enighet skall öfverlämnas till Folkförbundet har här mottagits med blandade känslor, dock mest med tillfredsställelse. Många anse att denna lösning af en så skarpt tillspetsad strid inom Ententen är lycklig, icke minst därför att Folkförbundet domineras af engelsmännen, och man tviflar ej på att de engelska representanterna skola fortsätta sitt arbete till Tysklands favör

^{x)} Sjorzalinjen öfverensstämmer i hufvudsak med den engelska

och följa samma ekonomiska riktlinjer
Däremot betraktar man med onda aningar det nya uppskofvet med frågans lösning ——— Oberschlesiens öde kommer i bästa fall att afgöras i början af september och det återstår således ännu tre veckor, hvarunder provinsens befolkning kan väntas bli utsatt för värre obehag än hittills. Under det man väntar att det i Folkförbundet kommer att fattas ett för Tyskland gynnsamt beslut, tviflar man ingalunda på att Polen icke kommer att finna sig i ett mot dess önsknings gående afgörande. Alla tecken tyda på att polackernas nästa infall i Oberschlesien kommer att bli helt officiellt och att det kan väntas mycket snart. Meddelanden från Oberschlesiens gränstrakter berätta att den polska invasionen skall börja redan på söndag (d.v.s. den 14 Aug)

(Senare): Berliner Tageblatt erfar från Kattowitz att man enligt där föreliggande underrättelser har att motse en inmarsch

af reguljära polska trupper. De vid gränsen stående polska soldaterna uppgifva att de senast om söndag (d.14 Augusti) skola inmarschera i Oberschlesien

(Hur kommer Folkförbundet, som ju skall döma i den Oberschlesiska frågan, att under sådana fall handla — kvistigt kasus)

Jo! den 13de Augusti telegraferas från Paris: — För att upprätthålla ordningen i Oberschlesien till dess utslaget fallit och trygga dess genomförande skola Frankrike, England och Italien afsända förstärkningar, hvarigenom man alltså återgår till det förslag för hvilket fransmännen arbetade före rådssammanträdet, nämligen att afsända ytterligare trupper innan något afgörande träffades, detta i motsats till tanken på ett omedelbart afgörande, hvilket i England ansågs förmånligare än afsändandet af förstärkningar

Om den af rådet antagna proceduren kan man säga att den kommer att medföra ett snabbt och opartiskt afgörande

som ej kommer att bestridas (hvad säger de inmarscherade polackerna om det — och skola fransmännen vara med om att klå hjärtevännerna om detta bli nödvändigt — åter ett kvistigt kasus)

Den holländske senatoren E. van Kol som nyligen anländt till Stockholm för att delta i interparlamentariska unionens förhandlingar, är en varm anhängare af Nationernas förbund, i hvilket han ser Europas hjälpare ur det elände som krigsåren skapat. Han beklagar att fransmän och belgier ej velat infinna sig till konferensen, men hoppas att den tyska gruppen skall göra ett länge väntadt uttalande mot tysk militarism och tyska regeringshandlingar under krigsåren —

— Genom kriget har, säger herr van Kol, tillståndet i världen genomgått en fullständig förändring. Vi lefva i ekonomisk ruin, och en restauration är endast möjlig om (det i Sverige så förkättrade) Folkför-

bundet blir i stånd att fylla den uppgift som Wilson ställt för detsamma. Tyvärr har förbundets makt icke varit stor nog, men den dag skall dock komma då världen skänker Wilson sitt tack för den idé han utformat. Skulle Nationernas förbund gå om intet, blir det allmänna tillståndet ytterligare förvärradt och det är fara värdt att hela den Europeiska civilisationen går under ____ (hear, hear)

____ Hittills har förbundet icke uträttat så mycket, men man får ej glömma under hvilka svåra omständigheter det kom till, hur starkt folkhatet då ännu var och huru bräckliga de spillror voro af hvilka det gällde att bygga upp en ny värld. Därför får man ej förlora den tillit man satt till "Nationernas förbund"

(Då våra ledande män ^{x)} inom det utrikespolitiska området, Prästen, Julle, fanjunkaren och jägmästaren dundra mot det gemena Folkförbundet, instämmer jag och uttalar min förhoppning att Europa snart kommer under Anglosaxisk hegemoni — tablå!

^{x)} här i Bonnvrena

"En vals, hörd på nära håll ofta låta afskyvärd — någonting långtrådigt, osmakligt, men på långt håll förefaller den förtjusande, sätter hjärtats alla poetiska känslor i rörelse och gör en romaniskt stanid

Turgeniev

(Militär och dansmusik gör mig nu så melankolisk att jag tittar opp i ekarna utanför mitt fönster efter en lämplig hängplats — Stelbent och tandlös — oj,oj,oj.).

Warshau den 13 Augusti. Förbundet af polska insurgenter har sändt en skrifvelse till högsta rådet, hvori det fordras att hänsyn tages till polska folkets önskemål. I annat fall är polska folket redo att själfva bestämma sin framtid om det så skulle vara med vapenmakt (i så fall är det bäst att klå packet — det bör gå som en dans)

En högertidning skrifver:

"Vänstern har sig själf att skylla — Den sådde 1917 vind och den har fått storm Allmänheten som nu finner att den blifvit

bedragen, erinrar sig vinden och vändas under stormen. Ingenting är då naturligare än att den vänder sig mot de falska profeterna och ger dem hela skulden för hvad som inträffat. Högern har hvarken skapat denna opinion eller behöfver vidtaga några särskilda anstalter för att underblåsa den. Den har uppstått och erhåller ständig näring ur massans instinktiva och primitiva natur, enligt hvilken den håller sig till de uppenbara och kända fakta utan att grubbla öfver orsaker tills densamma som den icke förstår

Tydligare kan det inte sägas att högern spekulerar i det allmänna missnöjet, ett oartikuleradt, instinktivt missnöje, som inte frågar efter orsaker och skäl. Då det emellertid tillägges att högern icke gjort något för att underblåsa detta missnöje så innebär detta ett mycket orättvist underkännande af herr Lindmans verksamhet under de senaste veckorna

(Under den gamla goda tiden slog vi ihjäl våra kungar -en i och för sig na-

tionalekonomiskt sedt sund åtgärd, då landet drabbades af missväxt eller någon annan kalamitet (som oftast förorsakad af Hans majestäts landsfaderliga omsorger)

”Låtom oss antaga att den både af högern och socialdemokraterna utlofvade ”söndermalningen af det frisinade partiet redan vore fullbordad, hvad skulle då de båda politiska kvarnstenarna ta sig till? Mala vidare förstås på hvarandra ^{x)}, för att om möjligt förgöra hvarandra. Högern vill kufva arbetarna och socialdemokratien vill knäcka kapitalisterna. Antag att de förra lyckades då skulle ”den gamla goda tiden” komma igen, mer eller mindre oförändrad, den ekonomiska despotismens tid, när makten låg i arbetsgifvarnas händer. Antag åter det senare lyckades, då skulle samhället socialiseras och all verksamhet läggas under en ny byråkratism. Hvilketdera som vore värst finge enhvar afgöra efter

^{x)} (så att gnistorna spraka)

tycke och smak; men emellan dessa två alternativ komme valet att stå — bondeförbundet funne förmodligen det med sitt intresse mest förenligt att gå till högern, ifall det då finnes till. Detta är det framtidsperspektiv som öppnar sig, om klasspolitiken blir ensamrådande och får löpa linan ut. Men det är ju också tänkbart att den hejdar sig, innan den når denna ytterlighet och att det går till något slags uppgörelse mellan de stridande. Hur skall då en sådan uppgörelse kunna åstadkommas? Den måste naturligtvis söka tillgodose båda parternas rättmätiga intressen eller med andra ord, grundas på rättvisa och billighet. Och så komma då dessa de frisinnades ringaktade principer till heders igen — De frisinnade äro söndermalda — lefve frisinnat!

Riksdagsman Röring höll den 13de Aug. ett föredrag om den politiska situationen och yttrade derunder i tullfrågan bl.a: — Det lyckades högern med regeringens hjälp att få riksdagen att upphäfva grän-

sen för glidtullens storlek på spannmål, hvilket haft till följd att vi i denna månad ha en tull af 7 kr 18 öre för omalen spannmål och 11 kr. 80 öre(!) för mjöl, men hvem har nytta af glidtullarna? Tror någon att 381000 jordbrukare ha det? Nej. Egentligen endast 7000 godsegare och storbönder, hvilka inneha öfver 50 hektarer åkerjord eller möjligen 18600 landtmän med mer än 30 hektar och som ha öfverskott i sin brödsädesproduktion. Af landets 381000 jordbrukare odla de 275000 icke ens sitt eget behof af hvete och råg på egna torfvor^{x)}, och härtill komma landets samtliga konsumenter. Talaren påvisade ytterligare ingående följderna af förhöjda tullar på animala lifsmedel och industriprodukter. Det parti som vill medverka till sådana, motarbetar möjligheterna till minskning af produktionskostnaderna. Skulle högern och bondeförbundet vinna seger i de förestående valen, är det fara att en po-

^{x)} Lefve statistiken, statskunskapens ryggrad

litisk kohandel kommer till stånd mellan agrarer och
industrihögern, till skada för landet i dess helhet

(sidan 28) Ludendorff har förresten rätt — endast iförd
uniform ^{x)} känner tysken sig så karig, att han tar ihop med
att skjuta ”bröderna” i skymundan—Tyskland måste ju
behärska världen eller gå under.)

Den finska tidningen Uosi Suomi innehöll den 13de Augusti
en artikel om de svenskfinska relationerna, hvori bl.a. läses:
— Sverige får inte se den finska nationaliteten öfver axeln
såsom något slags motsats och fara för den svenska
befolkningen i Finland. Den finskspråkiga kulturen ^{xx)} är
liksom den svenska af västerländskt ursprung. Allt som i
denna är lämpligt för finska folket har den finska kulturen
tagit till vara och så-

^{xx)} men inte den finskspråkiga rasen

^{x)} andligen och kroppsligen

lunda gjort nya landvinningar för den svenska kulturen.
Önskar man sålunda i Sverige goda relationer med Finland
bör man afstå från att intressera sig uteslutande för den del
af Finland som talar svenska.

I mitt tycke äro finnkolisarna lika hårdsmälta, antingen de
tala finska eller svenska

”Så länge man icke tagit itu med det egentliga arbetet utan
ännu sysselsätter sig med planen, med idén, tror man sig
sväfva genom etern på örningar, man tycker sig vara så
stark och mäktig, att man tror sig kunna rycka jordklotet ur
dess bana, men så kommer det till utförandet, till den
egentliga handlingen, och då känner man sina krafter
försvinna och det återstår intet annat än matthet och
trötthet

Turgenjew

”Alla kunna säga tulipanaros, men gör den” är ett
tänkedigert ordspråk

Paris den 14de Augusti: — Tidningarna konstatera med tillfredsställelse att Högsta rådet avslutade sitt arbete med en ny högtidlig bekräftelse på de allierades starka solidaritet gentemot Tyskland. Hela pressen fäster stor vikt vid att Harvey icke tvekade att uppge den passiva roll som iakttagen för att stödja Högsta rådets resolution. Flera tidningar uttala sin tillfredsställelse öfver att under det sista sammanträdet de franska förslagen allmänt vunno seger. Samtliga tidningar framhålla att intet folk i högre grad än det franska önskar upprätthålla solidariteten mellan de allierade. Men för att denna skall bestå och stärkas är det nödvändigt att de eftergifter som alltid erfordras vid ett aftal icke oupphörligt fordras just af dem som kämpat och lidit mest, och hvars land blifvit svårast härjadt

Alla organ se i beslutet rörande sanktionerna (bibehållande af de militära men upphäfvande af de ekonomiska) den bästa

bekräftelsen på riktigheten af den franska ståndpunkten, som går ut på en öfvervakningspolitik jämte intimt samarbete mellan de allierade gentemot Tyskland

Högsta rådets beslut att hänskjuta den Oberschlesiska frågan till Nationernas förbund bör särskildt begrundas af vissa svenska kretsar. Redan den omständigheten att en fråga af denna betydelse hänvisas till folkens förbundsråd borde få tjäna dem här i landet till en liten varning som synas tro sig fylla en fosterländsk plikt med att häckla och illa berykta förbundet. De skada härigenom otvifvelaktigt vårt eget lands redan ganska illa medfarna prestige^{x)}. De framställa desslikes den allmänna meningen här i Sverige i en oförtjänt dålig dager. Och på detta sitt handlingssätt grunda de sedan anspråk på att betraktas som fosterlands vänner framför andra

I samma fråga skrifver en högertidning bland annat: — — — samman-

^{x)} Rogrundsrännan, bombtrafiken m.m -

sättningen inom förbundsrådet är ju ungefär densamma som inom högsta rådet om man bortser från att i Genève äfven sitta representanter för Brasilien och Kina och det gäller hufvudsakligen att afdöma en tvist emellan England och Frankrike. De tvistande skola alltså vara sina egna domare (!?). Detta låter ju barockt (Hvarför faen skrifver häna de då?)

Om Sverige af tysksvenskarna påyrkade utträde ur Folkförbundet skrifves: ^{x)}

Det sätt hvarpå vi i vårt land nu besluta är af den mest ödesdigra art och det ej blott för oss, utan för hela världen. Ty vi behöfva visst ej vara fyllda af någon själfförhäfvelsens anda för att kunna säga att vårt utträde med all sannolikhet skulle föra med sig äfven de öfriga små neutrala staterna (exempelvis Danmark och Norge — eller hur?) Och därmed vore förbundet äfven rent formellt förvandladt till segerstaternas förbund som det tyvärr i stor

^{x)} af Sydsvenska Dagbladet, högertidning

→ Spurelos versenken

utsträckning redan nu faktiskt är — (aha! Där har vi ägget, högern önskar en engelsk-fransk hegemoni öfver Europa). Vi tro för vår del att tiden ännu icke för oss är inne med så världshistoriskt ödesdiger karaktär

(Att Sveriges utträde ur Nationernas förbund skulle vara ett steg af världshistorisk betydelse går väl inte i ens såna bönder som vi svenskar äro)

(Tänk om jag skulle vända upp och ner på Vrena genom att förklara att jag ej längre kommer att deltaga i kommunalstämmorna—Jag har fullt ut lika mycket att betyda för den Vrenaitiska konserten som Sverige för den europeiska)

England har erbjudit Irland en ställning som britisk dominion, liksom Sydafrika, Canada och Australien. Irland skulle åtnjuta fullständig autonomi beträffande beskattning och finans med egna domstolar, domare, militärstyrkor för Irlands försvar, polis och postverk samt

kontroll öfver andra Irland ensamt berörande områden

Härtill har De Valera svarat att Sinnfeinparlamentet icke kunde och irländska folket (läs sinnfeinerna) icke ville antaga det britiska förslaget. I svaret upprepas att Irlands (sydvästra Irlands)^{x)} rätt att bestämma öfver sig själft måste erkännas oryggligt.

Lloyd George svarade den 13de Augusti, och förklarade att britiska regeringen icke kan erkänna Irlands rätt att afsända sig från det britiska riket. Han betonar att Irlands geografiska läge gör det till en oskiljbar del af det britiska riket samt att norra Irland icke kan tvingas mot sin vilja (De Valera säger däremot att Storbritannien icke har rätt att stympa Irland genom att skapa ett parlament för Nordirland (liksom för Sydirland — Se ofvan—Ulster^{xx)} skall på nåd och onåd utlämnas till sina dödsfiender, Sinnfeinarna)

^{xx)} med nära 40% af Irlands innevånare

^{x)} egentligen Connaught?)

Detta faller emellertid ej Ulster i smaken. Sir James Craig, dess premiärminister har skrivit till Lloyd George och förklarat att Ulsters regering afböjer att blanda sig i öfverenskommelsen mellan Storbritannien och Sydirland. Den väntar att Sinnfeinarna respektera status quo i Ulster och afhålla sig från inblandning i Ulsterparlamentets angelägenheter och rättigheter. Sir James Craig tillägger att intet sammanträffande med De Valera är möjligt förrän De Valera erkänner Nordirland. Han vill icke underkasta sig någon myndighet annat än konungens och det förenade konungarikets parlament (Jag har förut skrivit i memo om det hopplösa i att försöka i ordets egentliga mening göra folk af Paddies, hvilka äro det enda folk i Europa som sakna historia. De ha nämligen sen urminnes tider haft fullt schå med att puckla på hvarann på sin gröna ö, så att de inte haft tid till någonting annat — jämför för

resten de skottska högländsclanerna

Det norska ordet kjältring (liksom kjämpe) torde vara en förvrängning af Kelt ^{x)}).

I en artikel om den interparlamentariska unionen som idag (den 17 Augusti) sammanträder i Stockholm, skrives bl.a:

”Sedan sitt sista sammanträde finner den interparlamentariska unionen ett ändradt läge. Det existerar nu en världsorganisation för det praktiska genomförandet af de grundsatser som unionen önskar se realiserade i det mellanfolkliga lifvet: Nationernas förbund bildar den naturliga samlingspunkten för alla länders fredssträfvanden, och man kunde icke häller vänta annat än att den interparlamentariska unionen skulle till den nu stundande konferensen förbereda ett uttalande om kraftig uppslutning kring förbundet. Unionens medlemmar inträffa i Stockholm just som det öfver hela landet äger rum en upplysningsverksamhet i tal och skrift, som

^{x)} Sid 69

går ut på att visa att Nationernas förbund förverkat folkens förtroende och saknar förutsättningar att fylla sin uppgift.

Det har under sådana förhållanden ett särskildt intresse att iakttaga unionens ställning till det resolutionsförslag om Nationernas förbund som styrelsen utarbetat och som Lord Weardale kommer att utveckla för konferensen. Enligt detta förslag uttalar unionen ^{x)} sin hjärtligaste tillfredsställelse öfver Nationernas förbunds tillkomst och förordar förbundens snabbast möjliga universalisering. Vidare heter det att unionen icke i närvarande stund kan utföra ett nyttigare och mera praktiskt arbete än att stödja Nationernas förbund och att unionens grupper böra inom sina respektive parlament arbeta för förbundets syften

Det har nu föreslagits att Norges ärorika Urlogsflotta skall upptaga den ojämna kampen mot brännvinet

^{x)} jag vill dela uni - onen?

kuttrarna^{x)} _ ”och en mot tio ställdes ____”

På en af den danska tidningen Politiken framställd fråga:
När blir kvinnan gammal? Har bland annat svarats:

”En kvinna blir inte gammal förrän hon upphör att
intressera sig för det andra könet. Och som kvinnan aldrig
upphör dermed så ____^{xx)} Påminner om Mr Dicks:— ”När
flicko strunta i en börjar man bli gammal, när man själf
struntar i dom är man gammal

(sidan 65) Hela den politiska världen i England anser Lloyd
Georges anbud vara ytterst tillmötesgående. En stor del af
öfverhusets medlemmar anser att det till och med går för
långt, i det att han icke i tillräckligt hög grad framhållit att
Sinn Fein i själfva verket förnekar engelska Konungens
makt. Talmannen för dessa synpunkter är Morning Post,
som i en ledare skrifver: — Möjligen önskar De Valera och
de öfriga upprorsmännen förlänga

^{xx)} Jämför Ninon de Lenclas bekanta yttrande

^{x)} Se sidan

parlamentarandet. Vi förutser dock att resultatet blir
detsamma, fullständig öfverensstämmelse. Vi anse nu,
liksom vi alltid gjort, att det aldrig kan bli riktig fred ed
upprorsledarna, rent ut sagdt af den anledningen, att fred
är det de minst önska. Vi kunna lugnt säga att två
tredjedelar af irländska folket^{x)} hata Sinnfeinarna och afsky
de Valera och hans arbete. De speja mot England efter
räddning undan en motbjudande bolsjevistisk
sammansvärjning. Hvad svarar England. Det öfverlämnar
dem bundna till händer och fötter till mord och plundring
Bland Lloyd Georges reservationer nämndes icke ett ord om
beskyddandet af protestanterna i Sydirland^{xx)}. Ett af
engelska regeringens (och Europas) största fel är, att den
uppfattar Sinnfein som folket's verkliga representation.

Den är ej mera

^{x)} 37 % Ulsterman 30% Dominion man, 33% Sinnfeinar

^{xx)} som under Sinnfein komma att få betalt för gammal ost

detta än Sovjet är ryska folkets.

Från Toronto telegraferas att ordföranden i Amerikanska arbetarförbundet, Gompers har hållit ett tal hvori han bland annat yttrade: "Vi vilja icke ha någon katastrof, vare sig i Canada eller Förenta Staterna. Vi skola tillkämpa oss en framtid långsamt och förbättra vår ställning år efter år. Talaren tillade att detta var hans svar på den marxistiska katastrofteorien som hindrar arbetarklassens framåtskridande (obegripligt att den af tänkande människor för länge sedan aflifvade marxismen ännu spökar och ställer till oreda — se Sovjettryssland) nästa sida

I ett tal i parlamentet den 16de Aug. sade Lloyd George sig mycket väl förstå franska folkets känslor i fråga om dess trygghet, men den verkliga säkerheten för Frankrike vore beroende af tre faktorer: 1) Tysklands afväpning; då Tysklands stridsmedel väl en gång skingrats, vore det omöjligt att i hemlighet

återställa dem; 2) Tyskarnas insikt om det fördärf som kriget bringat öfver dem själfva; 3) vetskapen om att den som lättsinnigt framkallar ett krig skulle få hela världen emot sig

(föregående sida) Sekreteraren i den internationella sjömansunionen C. Damm förklarade under en interview med F.D: Politikens utskickade representant att de nyligen avslutade svenska och norska sjömansstreikerna voro rena dumheter. "Sjömännen skulle ha underhandlat och tagit det bästa möjliga. Strid nu är ju vansinne. De hade fått bättre villkor genom att underhandla.

—— " Menar du då, fortsatte interviewaren att aktieägarna under alla förhållanden skall ha önskad utdelning^{x)}?

Visst tusan! De sätta in sitt kapital i vinstsyfte. De leda med sitt goda hufvud affärerna (det är detta som arbetarna

^{x)} Nej, men man kan ej håller fordra att de ska förlora på seglatsen

Fortsättning nästa häfte

(Fortsättning från sid 96 på "Den ryska röran)

Från London meddelas den 12te Aug. att de engelska delegerade meddela att förhandlingar inledts^{x)} om förvärfandet af vidsträckta petroleumområden för Englands räkning (Det ser ut som om England skulle fortsätta att lägga vantarna på det mesta af jordens petroleumtillgångar — (gerna det, om det genom någon internationell lag bestämmes att hvarje nation berättigas att utan några som helst hinder af de engelska egarna inköpa sina legitima behof af denna nödvändighetsvara. Folkens förbund borde kunna ta hand om denna sak?)

I underhuset meddelade Harmsworth den 15de Augusti, att från Storbritanniens officiella agent i Moskva anländt en rapport som innehåller en del upplysningar om tillståndet i Ryssland. Dessa bekräfta hungersnödens stora utsträckning och allvarliga karaktär. Man uppskattar för ögonblicket de hjälpbehöfvande till 35 millioner. Våldiga massor af hungrande män-

^{x)} med Sovjetregeringen

niskor draga fram i olika riktningar för att fly undan svältdöden. De element, som under kriget bortfördes från Polen och slog sig ned i Volgatrakterna, se nu sitt enda hopp i att återvända till Polen, men de kunna icke mottagas där, emedan de distrikt från hvilka de evakuerades, ännu äro obeboeliga^{x)}. De öfriga flyktingar draga mestadels i riktning mot Turkestan och Sibirien men de måste först tåga öfver stepperna, där de hvarken kunna få mat eller skydd. Endast 20 procent af dessa kringströfvande skaror bestå af fullt lifskraftiga individer och nära en tredjedel af dem består af barn, som äro i ett beklagansvärdt tillstånd, i afsaknad af mat och kläder som de äro — — — (Det är hjärtskärande att tänka på dessa millioner utmanglade små stackare traskande fram öfver de änd-

^{xx)} pest och kolera lägger hinder ivägen härför?

^{x)} Hvad nu då — Polen måtte väl genom import kunna skaffa nödtorftig föda åt stackarna — Detta är deras förb. plikt — Kanske^{xx)}

lösa, af solen förbrända stepperna — det ligger något tröstlöst i en "ändlös" slätt, sådan som man får se mellan Cape Blanco och Cape Verde — förmodligen en fortsättning af Sahara

Från Warschau meddelas att stor propaganda för införandet af monarki göres bland de svältande i Ryssland. Som Tsarens efterträdare nämnes Storfurst Dimitrij Kavlovitj, densamma som på sin tid mördade kejsargunstlingen^{x)} Rasputin och därmed föranledde februarirevolutionen. Det går rykten om att Kavlovitj redan anländt till Ryssland i afsikt att understödja planerna på den nuvarande regeringens störtande. Den nya regeringen skall bli en absolut bonderegering^{xx)} (?) Den monarkistiska propagandan har vunnit godt fotfäste hos bondebefolkningen

Från Hälsingfors telegraferas d. 17 Aug:

"Uppgifterna från Ryssland meddela att bönderna bli allt mera hotande. Trots

^{x)} egentligen Kejsarinnegunstlingen

^{xx)} en absolut regering öfver eller af bönder?

sina ansträngningar förmår Trotski icke att få soldaterna att uppträda mot bönderna. Man talar därför (!) åter om mobiliseringsplaner isynnerhet mot Polen.

I dekret af den 13de Augusti påbjuder rådsregeringen att samtliga stadsfastigheter skola återlämnas till deras forna ägare. Dock får en medborgare icke äga mer än ett hus. Enligt samma dekret äro köp och försäljning af fastigheter fria. Petrograd kommunen har på sista tiden tillåtit besiktiga 600 hus i staden, hvarvid framgått att af dessa 133 äro fullständigt fallfärdiga. Då arbetare saknas för deras nedrivande^{x)} har man beslutat aflägsna innevånarna i de närliggande husen (Betecknande för situationen i Petrograd, att man ej ens duger till att nödtorfteligen lappa ihop de fallfärdiga boningshusen.)

Sovjetregeringen publicerade ett dekret som erkänner den privata eganderätten

^{x)} hvart ha arbetarna tagit vägen — äro de på luffen — Fabrikerna stå och jordbruket ligger för fädot — då borde det väl finnas lösa arbetare?

till möbler och husgeråd

Från Riga meddelas den 18de Augusti:

Hur förtviflad situationen i de svältande trakterna i Ryssland är och hur ytterst små utsikterna äro att få de insamlade ock skänkta lifsmedlen transporterade dit, där de bäst behöfvas, framgår i en del upplysningar i Ekonomitjeskaja Sjisnj om de ryska järnvägarnas tillstånd. Antalet oskadade järnvägsvagnar i trakten kring Moskva är så litet, att man inte kan transportera mer än en femtedel af de beräknade mängderna säd och potatis, beroende på att 85 procent af vagnarna antingen sakna tak, golf eller någon vägg.

Transportförhållandena i andra trakter äro icke bättre. Följaktligen äro afsändarna tvungna att transportera de dyrbara lifsmedlen i öppna vagnar^{x)}. Författaren (i tidningen) fordrar med vanlig bolsjevistisk oförtrutenhet att detta kaos inom transportväsendet skall vara ordnad till dess lifsmedlen komma. Om

^{x)} alla presseningar äro väl stulna?

detta icke sker, komma antingen varorna att ramla från tåget eller också komma de att stjälas —

Hälsingfors den 19de Aug. — Petrograds Sovjet har beslutat en vädjan till världsproletariatet om hjälp.

I Moskva Isvestija uttalar sig Sterklov pessimistiskt om hungerkrisen. Han konstaterar, att panik gripit kommunisterna så att till och med öfvertygade sådana formligen fly från kommunisternas led. Det är att befara att allvarsamma kontroverser skola uppstå väster om Ural mellan de påträngande hungerflyktingarna på väg till Sibirien och den lokala befolkningen, som med skäl fruktar att bli utplundrad. Isvestija råder Sovjetmyndigheterna att reglera flyktingskarornas vandring till skilda Västsibiriska områden och fortast möjligt skaffa dem arbete för att sålunda förekomma anarkien

Från Riga meddelas att den anti-

(fortsättning sid 81 nästa häfte)

(Fortsättning från sidan 72 förra häftet på "den ryska röran")

vi icke hoppats att kunna bringa med oss till vårt folk i Amerika!

I stället fingo vi se ett stort folk som efter outhärliga lidanden ryckt sig lös från en sekellång despotism fjättrar för att i stället falla i ett nytt, mera brutalt och outhärligt slafveri än någonsin. Men kännedom om denna sista katastrof som drabbat det ryska folket sprider sig och jag hoppas blott att äfven denna min skildring skall bidra till att bibringa demokratin i Amerika ett begrepp om hvad "proletariatets diktatur" innebär

Från Systerbäck meddelas att oroligheter utbrutit i Petrograd där ett regemente uppges ha revolterat. Upproret blef dock blodigt kväfdt. Ett nytt utbrott väntas likväl när som helst. Den strängaste terror råder i staden. Allt tyder på att någonting afgörande är på färde

Från Reval telegraferas den 31 Juli att

koleran rasar synnerligen häftigt bland de 4,000,000 (?) människor som dragit från Moskva och andra städer. Dödligheten är ohälsugligt stor och 95 procent (ta tillbax!) af sanitetspersonalen är angripen. Epidemien har gått öfver till de röda trupperna, som sändts ut mot de hungrande skarorna. En mängd rödgardister har anslutit sig till de hungrande. Vid vägarna ligga liken hopade. Massor af bönder som lämnat sina hem ha bränt sina gårdar (i af hunger och förtviflan framkallad sinnesrubbing?)

På grund af den usla förplägningen är stämningen mycket upphetsad inom den röda armén. Kommunisterna i Petrograd och Moskva öfvernatta i kasernerna. I ämbetsverken arbeta endast de kvinliga kommunisterna. Fabrikerna gifvas under kartellform tillbaka till sina förra egare. Petrograds spårvägar ha återgått till förra ägaren ett belgiskt bolag (m.a.o. marxismen har slagit vantarna i bordet)

Till Moskva släppas icke flyktingarnas, utan staden är omgifven af starka militärkedjor. Påträngande flyktinghoper tillbakaträngas med giftiga gaser.

Skörden i Petrograds omgifningar är öfver medelmåttan, men förslår inte ens tillnärmelsevis till stadens behof. Då utländska makter begynt understödja råds makten, borde rådsväldet kunna hållas uppe ännu några månader. Detta är rent af brottligt — de stackars hungrande i de hemsökta landsdelarna få naturligtvis ingenting med af de importerade lifsmedlen—det är ju omöjligt att dittransportera dem. Det blir således banditföljet som får en galgenfrist hvarunder det sättes i tillfälle att ytterligare ruinera det olyckliga landet

I Samara äter befolkningen endast surrogater. Mödrarna lämnar sina barn vind för våg och dessa värnlösa antal stiger snabbt. I Samara finnas redan närvarande 60000 och antalet ökas snabbt endast för att föda dessa barn behövas 30000 pud (480000k) spannmål (räcker

med sträng ransonering 5-6 veckor)

Enligt Pravda har i Petrograd uppdagats en vidt utgrenad sammansvärjning som förbereder uppror mot rådsväldet. 100 - tals personer ha häktats och man har upptäckt stora förråd af dynamit och vapen. Tryckeriet och korrespondenser ha beslagtogs. Genom agenter värfvades matroser,^{x)} hvilka fördes till Petrograd, där högkvarter inredts hos en af deltagarna i Kronstadtrevolten. Vapen erhållas från tredje minsprängningsdivisionen i Petrograd samt från luftförsvaret (således från Sovjetarmén)

Från Hälsingfors meddelas att fullständig handelsfrihet numera råder i Ryssland. De privata handlandena ha återfått sina affärer. Handeln är emellertid ringa på grund af den totala bristen på varor (bra!)

Enligt Hamburger Fremden blott ha de i Ryssland inträffade kolera fallen stigit till 94000. De rumäniska myndigheterna ha spärrat den rysk-rumäniska gränsen

^{x)} Hvar fanen får dom alla matroser ifrån? Ryssland har ju aldrig haft nämnvärd örlogsflotta

Det beräknas att omkring 6 millioner ryssar flytt från sina gårdar

Bönderna i guvernementen Kursk, Ural, Voronetsj och Kambot äro i fullt uppror. Städerna ha intagits. I trakten mellan Volga och Sibiriska gränsen (förmodligen en areal som i storlek kan jämföras med Tyskland) råder fullständigt uppror mot Sovjet. Guvernementet Stavropol har besatts af antibolsjevikiska trupper.

”Det är naturligt att nödroppen från detta (ryska) folk, som bragts till undergångens brant^{x)} af en handfull doktrinärer, hvilka med anlitande af den blodigaste terror sökt att realisera sina fixa idéer, funnit genklang hos alla civiliserade nationer. Till och med det utarmade Österrike bereder sig att bringa den ringa hjälp det förmår. Men öfverallt kämpas med svårigheter och äfven med den

^{x)}Det är sovjetregeringens oduglighet som potaniserat missväxtens förödelse. Ryssland har flerfaldiga gånger förut hemsökts af missväxt utan katastrofala följder.)

bästa vilja lär det väl knappast bli möjligt att uträtta synnerligen mycket. Härtill kommer att det fullkomligt desorganiserade kommunikationsväsendet i Ryssland ytterligare försvårar tillgodogörandet af den hjälp som står till buds^{x)}. Det förefaller som om det effektivaste bistånd som i denna stund kan lämnas det ryska folket komma att gälla bekämpandet af de epidemier som följa i hungersnödens spår. Koleran har redan vunnit en förfärande utbredning och uppvisar en dödlighetssiffra af 90-95 procent (!!!) af sjukdomsfallen. Bristen på läkare, medicin, desinfektionsmedel, linne och alla öfriga sjukvårdsartiklar gör farsotens seger öfver de svältande människorna lätt. Af uttalanden i utländska tidningar förefaller det som om det vore på detta område man hoppades att kunna göra en någorlunda effektiv insats och här skulle väl äfven Sverige kunna

^{x)} lägg härtill att Sovjet antagligen kommer att stjäla det mesta af matvarorna^{xx)} som skickas

^{xx)} Åhja, allt annat också

lämna sitt bidrag. Att bekämpa farsoterna på rysk mark innebär ju dessutom att man så långt det är möjligt håller dem borta från det egna landets gränser.

Koleran har nu (den 5te Augusti) nått fram till Warschau och äfven Danzig misstänkes som epidemifarligt

I Moskvapressen meddelas officiellt att koleraepidemien utbredt sig öfver 24 guvernement under månaderna maj-juli uppges ha inträffat 15000 kolerafall ^{x)} deraf 50000 bland barn. Dessa uppgifter äro dock mycket ofullständiga och omfatta endast städerna i Central-Ryssland (som väl tillsammans ej ha stort flera innevånare än millionstaden Hamburg ^{x)}

Paris den 4de Augusti. Agence Havas tror sig veta att franska regeringen har för afsikt att lämna Ryssland temporär hjälp med hänsyn till den af hungersnöden skapade situationen. Hjälp-sändningarna skulle kunna ske genom privata organisationer

^{x)} Således med den uppgifna dödlighetsprocenten ca 140,000 dödsfall — I Hamburg dogo under sista kolera-epidemien 12.000 personer.

såsom exempelvis röda korset. Det är på intet vis fråga om att återupprätta normala handelsförbindelser i stil med Englands och Amerikas åtgärder (hvarigenom de af ren egennytta fördröja Sovjets sammanstörtande) hvilket kunde få till följd ett erkännande af Sovjetregeringen de fakto. Det franska ingripandet skulle alltså endast ha rent humanitært, men icke politiskt syfte

Från Moskva meddelas den 6te Augusti att pestepidemien (således inte kolera) gripit starkt omkring sig i Astrakan. Dagligen inträffa mellan 25 och 30 dödsfall (dubbelt så mycket som den normala dödligheten i Stockholm, som är mycket större än Astrakan). På flera ställen har man upprättat karantäner och rundt staden Astrakan en zon med 100 verst (100 kilometer ungefär) radie hvilken bevakas af särskilda spärrtrupper. Inne i själfva staden bekämpas sjukdomen af militära sanitetstrupper. Dessa trupper bestå af straffångar (sympatiska sjukvårdare!) hvilka genom sitt deltagande i kampen mot

pesten erhålla en minskning i sitt straff med sex månader

Om Sovjetregeringen och dess förhållande till Europa
skrifver Le Matin att en stor engelsk-tysk plan till Rysslands
exploatering sedan flera månader tillbaka förelåg,
utarbetad af bland andra Hugo Stinnes, enligt hvilken
England och Tyskland skulle dela upp Europeiska Ryssland i
två stora zoner. hvarjämte Japan skulle få monopol på
Sibirien (! Hvad säger U.S.A. den öppna dörrens riddare om
detta? Sibirien är åtskilligt större än hela Europa, Ryssland
inberäknadt, samt torde hysa enorma naturtillgångar). De
tre makterna skulle så öfvertaga den ekonomiska och
kommersiella exploateringen af dessa områden i nära
förbund med en modifierad Sovjetregering ^{x)} från hvilka de
rödaste elementen aflägsnats och där Lenins grupp blefve
kärnan i en koalitionsregering mellan socialistiska partier
under ledning af Krassin, hvilken nämndes som

^{x)} Tvi faen, jag skulle inte så fult säga.

Rysslands ombud vid underhandlingarna. Alltså, formellt
fortfarande Sovjetstyrelsen, men i realitet en mycket
moderat sådan, och Rysslands uppdelning i tre ekonomiska
intresseaffärer, där olika Stormakter blefve de verkligt
bestämmande genom de bolag och grupper, som där
behärskade det ekonomiska lifvet (Tänk hvad det arma
Ryssland skall bli utsuget—jämför Fahlbecks ljusa framtids-
dröm om ett Sverige i Bayerns ställning ”med ett skäligt
mått af frihet.)^{x)} ———

Om planen verkligen uppgjorts är omöjligt att säga, men
den innebär ju i själfva verket endast ett sammanfattande
af en utveckling som förefaller sannolik nog och för hvars
förverkligande vida kretsar både i England och Tyskland
torde arbeta. I Franska pressen har ett indigneradt rop
höjts och man framhåller att här en ny fara hotar Frankrike
och dess intressen. Att se England och Tyskland sätta sig
fast i Ryssland och slå under sig dess

^{x)} ”vi blefve visserligen exploaterade af tyskarna, men

väldiga naturtillgångar och dess i sinom tid åter betydelsefulla marknad, och själft stå utestängdt vore också ett svårt slag för Frankrike, alldeles ofsedt de tjugu milliarder det har att fordra af Ryssland, och hvilkas erkännande det uppställer som villkor för underhandlingar. Den Fransk-engelska spänningen i dessa dagar torde icke mildras af detta meddelande (som ju dock desavouerats från engelskt håll?)

Å andra sidan kommer ett meddelande som åtminstone ännu icke på något sätt dementerats, om att Lenin inom kort har för afsikt att besöka England. Detta besök kan ju mycket väl tydas som en bekräftelse på ofvan nämnda planer, men det utlägges också på andra håll som en flykt från det sjunkande skeppet. Diktatorn skulle icke ha för afsikt att återvända utan lämna fältet fritt åt Trotskij och hans anhängare som skulle inaugurera den intransigenta politik,

→ det skulle inte skada ” — Fahlbeck

hvilken måste leda till rena kaos och Sovjetmaktens fall (detta vore det lyckligaste för Ryssland — och Europa — Ju förr den oundvikliga kraschen kommer, dess bättre — först sedan den vanvettiga bolsjevismen störtat samman blir det möjligt att reparera hvad den genom fanatism och oduglighet har ödelagt) sid 90

— Rykten och gissningar! Liksom det mesta vi höra om det (outgrundliga) Ryssland. Ett synes dock vara säkert, nämligen att det väldiga landet kan räddas ur sin nöd och få reda i det ekonomiska kaos endast genom det utländska kapitalets ingripande, och att de stormakter ^{x)} — om andra kan det icke bli tal — som komma först i konkurrensen om de ryska naturtillgångarna och marknaderna därmed skaffa sig en trumf på hand, som i längden torde bli värdefullare än någon af de direkta krigsvinsterna

Angående nödhjälpen till Ryssland telegraferas från London den 7de Augusti

^{x)} som likna gamar öfver en stupad elefant — jag har sett det i Afrika

att det skall bli af stort intresse att se om man på konferensen i Paris skall kunna komma till enighet i denna punkt. Det är naturligt att om den öfriga världen skall kunna bringa någon hjälp, så måste den ha garantier för att lifsmedlen verkligen komma de nödlidande tillgodo och icke gå till hären.

(Få nu se om Lenin & Co af ren tjurskallighet nekar att lämna de begärda garantierna och därigenom döma millioner af sina landsmän till svältdöden)

London den 1 Augusti — I politiska kretsar förklaras att Sovjetryssland står omedelbart inför sitt fall och att motrevolutionen högst kommer att låta vänta på sig två eller tre veckor. Som den blifvande ledaren nämnes general Brussitov. Det nya Ryssland kommer antingen att bli republik eller konstitutionell monarki, men denna kommer att föregås af en period af militärdiktatur (Sovjetväldet är på sätt och vis en militär dik-

tatur — det stödjer sig ju uteslutande på den röda armén). Det uppges att alla militära ledare ha satt sina familjer i säkerhet utanför Ryssland ^{x)} och att de förskaffat sig själfva pass till Tyskland.

(sid 88) Ryktena om Lenins flykt tyckas vinna bekräftelse. Underhandlingar pågå nu med de engelska representanterna i Moskva, huruvida Lenin kan erhålla en säker tillflyktsort i England). Om underhandlingarna krönas med framgång ämnar Lenin för en kort tid besöka England och därefter slå ned sina bopålar i Skottland. I motsatt fall begifver han sig till Capri, hvarest förut, före massrevolutionen, Maxim Gorki uppehöll sig. Genom den senare lär Lenin af italienska regeringen redan fått tillstånd att vistas där. Resan företages mellan 15—20 Augusti på ett ryskt örlogsfartyg. Han åtföljes på resan af sin fru, två kvinnliga sekreterare samt några få vänner.

^{x)} hvilket ju äfven Lenin för egen räkning funderar på att göra — se sidan 87

Lunartjarski meddelar den 9 Augusti i Pravda om förhållandena i hungerdistrikten. I Saratov lefver på Volgastranden under kullstjälpta båtar en ständigt växande skara barn. Hvarje dag upptagas till barnhemmen flera tiotal af dessa olyckliga hemlösa, men antalet växer det oaktadt ständigt. Barnen lifnära sig med tiggeri och stöld. I barnhemmen äro ransonerna så knappa att internerna hotas med en säker svältdöd. Dödligheten bland barnen är oerhörd. Det händer att föräldrarna dränka sina barn för att rädda dem från svältdöden. Han beräknar de skyddslösa barnens antal till 300.000

Till råga på allt ha naftakällorna i Baku råkat i brand. Elden har antagit jättedimensioner och man saknar fullständigt medel att släcka den. Arbetarna fly i massor från trakten

En naftabrand, som alltid blir mycket långvarig, betyder ytterligare en ökning i bränslebristen, blir så mycket

mera allvarlig som kolproduktionen betydligt nedgått

”Det fanns en tid, då min naturliga medömkan med Ryssland förmådde mig att betrakta bolsjevismen som ett brott, men när jag nu ser att detta ryska folk vida bättre förstå att tåligt lida än att arbeta medvetet och hederligt, nu sjunger jag åter min sång om de tappres vanvett. Och Lenin är den störste om ock den vanvettigaste. Hela hans grundtanke är det allmännas bästa. Ryssland är för honom blott ett material för experiment i universella, planetariska (!) dimensioner. Den bolsjevikiska revolutionens idé är att grundligt tillintetgöra den brokiga, klumpiga och lättjefulla myrstack af människor, som kallas Ryssland^{x)}. Det ryska folket måste enligt sin hufvudlösa historias logik tydligen genomlefva alla dramer och tragedier som äro nödvändiga för ett samhälle i klasskampens epok. Det ryska folket, som kväfts i

^{x)} Härvidlag hjälper vår Herre till med hungersnöden

monarkiens kvalmiga atomsfär är overksam och viljelöst, har förlorat tron på sig själf, är för litet bourgeoisia (?) för att vara starkt i motstånd, och för litet kraftigt för att kunna döda sin inrotade böjelse för borgerlig välmåga "(Denna rappakaljas pappa är — Maxim Gorki! — som är på väg till västerlandet för att tigga hjälp mot den förfärliga hungersnöd som måste hemsöka Ryssland denna vinter efter det bolsjevikiska vanstyret, och förmodligen har han i fickan några nya samhällstraktater med universella, planetariska dimensioner i den legendariska idealisten och helgonet Lenins allena saliggörande anda^{x)} Men det är icke alldeles säkert att passet gäller för hemresan, ty då kan en ny akt i den ryska tragedien ha inträdd, som gör Maxim Gorkis roll öfverflödig) ____ (se nedan)

Från Petrograd meddelas den 12te Aug att Maxim Gorki genom ett särskildt

^{x)} Gorki ställer Lenin på en skyhög piedestal.

dekret utnämnts till lifsmedelsminister och härför utrustats med särskilda utomordentliga fullmakter Sovjets egna förråd räcka fyra månader, dock endast på det villkoret att de nuvarande (på svältgränsen stående) ransonerna minskas till en tiondel (hvilket oerhört vanvett — detta vore liktydigt med säker svältdöd). Efter dessa 4 månaders förlopp har regeringen intet att ge de svältande. Man kan icke heller hoppas, att nästa vår skall bättra upp situationen, utan det är bäst att vänta nya lidanden till denna tid

De svältandes förtrupper äro nu framme vid polska gränsen och de polska tidningarna fordra att stränga återgärder skola vidtagas icke blott af humanitära skäl, utan äfven af fruktan för att de svältande skola införa pest och kolera i Polen

Från Hälsingfors meddelas den 12te Aug. att situationen i Ryssland får anses som hopplös och att bolsjevikernas herravälde

är nära sin upplösning. Han hvilken han? uttalade sina farhågor för att fullständig anarki skall utbryta, alldenstund hungern tvingat folkhoparna i allt större aktion. Hungriga bondehorder dra från stad till stad, plundrande och förstörande

Lenin vistas i en villa på landet (förmodligen omgifven af en stark lifvakt) och Trotskij sänder trupper och kanoner till olika fronter

Maxim Gorki återvände nyligen till Moskva. Han meddelar att han ej kan företaga sin utlandsresa, då det när som helst kan bryta ut i Ryssland och han då måste vara där

Bolsjevikerna afstå icke i godo makten åt de liberala och socialrevolutionära, utan hoppas att monarkisterna skola öfvertaga makten efter bolsjevikerna, då de hålla före att de förstnämnda icke kunna rädda Ryssland ur den förestående katastrofen.

(Ligesom hos oss. Våra bolsjeviker se

med långt blidare ögon på de konservativa än på liberaler och gammalsossar — och de konservativa kurtisera så smått unghinkarna (jämför våranses präst här) "Skönlockiga Ljungberg" nyligen återkommen från Ryssland, dit han sändts som en af de svenska delegerade vid tredje internationalens kongress förnekade häromsistens i ett tal vid en vänstersocialistisk fest i Stockholm att det förekommer lifsmedelsbrist i Ryssland. Han för sin del hade aldrig ätit så mycket som under vistelsen där — "Jag åt mer än jag mådde bra af och sen tala brackorna om lifsmedelsbrist!"

Rysslands import och export under första halfåret 1921: (i vikt)

Import 190.000 ton, export 43.000 ton

Till jämförelse kan nämnas att samma poster för Sverige år 1913 utgjorde

Import 10,700,000 ton, export 12,400,000 ton således pr halfår, på en slump 5350000 och 6200000 ton. — obs! Ryssland har 20-30 ggr så många innevånare som Sverige

fortsätt sid 71

Mor Buta (Till sin gubbe som da'n förut fått en literbutelj i hufve't på sej: — Ge dej genast iväg in till doktorn så han får plocka glasbita ur skallen på dej så dee int'ligger och skär sönder spritt nya örngottsvare för mej.)

— Den däringa Jonsson han blir då allt värre och värre. Nu har han slagi dank i flera månader och så har han börjat klå hustru sin

— De kan ho va glad för, ho. De visar att arbetslusten kommet igen.

— Professor Wahlin yttrade nyligen under ett föredrag i Hardemo: —"På operan i Stockholm dansa halfnakna fruntimmer så att ärren efter blindtarmsoperationerna nästan synas". Professorn har tydligen sett noga efter

— Vetenskapsman, you know. Sid 27

— Jag älskar att se dådfull ungdom sa professorn i sitt storvulna tal—"dödfull ungdom" stod det i platstidningen.

— Fru Lundberg: Jaså din man har vänjt sig af med att röka. Därtill fordras mycken energi

— Fru Berglund. — Ja men det har jag gudskelof

— Hörru Kalle—va ska du ha för lifvat om Sönda?

— Morsan å ja ska gå på anatomiska museet vi har en morbror som är benrangel där — ficbiljett festårru

— O Agust—ska vi inte förlofva oss?

— Joo, om de ä nån som vill ha oss

— Lurfviga Ludde: va jobbar du me i sommar

— Kobenta Julli: Ja slår makadom

— Ludde: Å va gjorde du i vintras

— Julli: Då slog ja dank.

— Antikvitetshandlaren: — Den här pjesen är öfver 2000 år gammal

— Gulaschen: — Åhnej, mej lurar hänn inte så lätt — Vi ha ju bara 1921 i år(ett sorgligt bevis på Bristande kristendomskunskaper — karlen borde väl veta att jorden (ja, t.o.m hela universum) är 5000 år gammal.

— Professorn: — För oss geologer är tusen år som en dag

— Vännen: — nä, dra nu ända innerst in i — Och det säger bror mej först nu, se'n du just nyss viggat en hundralapp på ett par dar.